

[Niels Helveg Petersen]

Før forhandlingerne satte vi os tre mål med det, der skulle ske: for det første at man nu efter mange års halvhjertede forsøg skulle påbegynde en opretning i vores økonomi og lægge grunden til en langsigtet bedre udvikling end den, vi har kendt i nogle år. De politiske vilkår, de politiske forudsætninger herfor skulle være enestående. Valget den 23. oktober styrkede de partier, som anlagde en ansvarlig kurs over for landets økonomiske problemer.

De psykologiske muligheder skulle også i høj grad være til stede: der er stadig væk i befolkningen en meget stærk forståelse for, at det er tiden nu til at tage fat på den langsigtede opretning. Midlet hertil må være en opbremsning i inflationen. Inflationen er skadelig både økonomisk set, over for betalingsbalancen, over for den økonomiske aktivitet og især over for beskæftigelsen, og den er asocial i sine virkninger over for befolkningen. Når hr. Thomas Nielsen nu lader sig citere for, at fagbevægelsen efter det, der er sket nu, må stille større krav, og at LO var blevet snydt, ja, så er det en trussel om en højere inflation, så er det en trussel både imod den økonomiske udvikling og især imod de medlemmer af LO, som vil blive kastet ud i ledighed.

Det andet mål var at få taget fat på en ændring af indkomstskatten for at sikre en bedre fordeling af indkomst og forbrug, af goder og byrder. Det skulle ske ved forlængelse af proportionalstrækket og ved en omlægning af de ligningsmæssige fradrag.

Det tredje mål, vi satte os, var, at der skulle tages første skridt på den lange proces, den lange vej, mod medeje og medansvar gennem overskudsdeling, vel at mærke uden nogen central overbygning eller nogen central fond.

Vi vil fastholde dette synspunkt også i den kommende tid. Det er for os en skuffelse, at det ikke kunne lade sig gøre at få taget fat på øget medeje og medansvar for de ansatte gennem en obligatorisk overskudsdeling. Vi anser det for at være en opgave af første rang at arbejde for, at dette kan realiseres ved næste korsvej.

Det var målene. Hvad er der så kommet ud af det efter den megen dramatik? For det første at skridtene til den økonomiske opretning er blevet svækket undervejs, og at den ikke har fået det langsigtede indhold, som

den skulle have haft, nemlig et indhold, hvor man for 3-4 år fastlagde retningslinjerne for omkostnings- og indkomstudviklingen; den er kun en løsning for fem kvartaler. Det er især alvorligt, at man har svækket det økonomiske indhold i en situation, hvor nye rapporter om olieprisudviklingen gør det åbenbart for enhver, at vores økonomiske situation er forværret, mens disse forhandlinger har stået på.

Dette betyder efter vores opfattelse ikke, at det, der er tilbage af indgrebene, er uden virkning. Selvfølgelig har det virkning, når der øjeblikkelig forsvinder 3 dyrtidsportioner. Selvfølgelig har det virkning, at der ikke gives kompensation for virkningen af kronejusteringen. Selvfølgelig har det økonomisk betydning, især på længere sigt, at olieposterne tages ud af pristallet, især med de udsigter der er for olieprisstigninger. Selvfølgelig er dette skridt i den rigtige retning, og derfor er det i det radikale venstre uforståeligt, at venstre og de konservative har haft så travlt med at se bort fra disse skridt og jo altså tilmed vælger direkte at stemme imod disse foranstaltninger.

Hvad skatteomlægningen angår, er noget nået. Folketinget vedtager i dag en folketingsbeslutning, som indebærer, at der fra 1. januar 1981 skal gennemføres en omlægning af rentefradraget. Det radikale venstre er besluttet på at ville medvirke til en omlægning af skattefradraget, og jeg vil i den forbindelse udtrykkeligt henvise til det radikale venstres bidrag til betænkningen vedrørende beslutningsforslag nr. B 35.

Hvad det tredje angår, overskudsdelingen, medeje og øget medansvar, er der intet nået, og det er en skuffelse, men årsagen er den, at da regeringen og socialdemokratiet ikke kunne bekvempe sig til at give afkald på den centrale overbygning, derved blev værdifulde muligheder smidt på gulvet.

Allerede under første behandling fremhævede jeg, at der ikke var og ikke under forhandlingen ville opstå et flertal for den centrale overbygning på overskudsdelingen. Det vidste regeringen, det vidste socialdemokratiet, og det vidste fagbevægelsen. Derfor har man kun sig selv at takke for, at der intet resultat kom ud af forhandlingerne på dette punkt.

Når man stiller krav, som man på forhånd ved ikke kan imødekommes, bliver jo også